

Sveučilište u Zagrebu

Vrednovanje studijskih programa: sinergijom do izvrsnosti

prof. dr. sc. Aleksandra Čižmešija (PMF), članica OuK-a i radne skupine

7. SVEUČILIŠNI DAN KVALITETE

Umreživanjem do kvalitete: *Sinergija za izvrsnost Sveučilišta u Zagrebu*

Ulica Radoslava Cimermana 88, dvorana A1
30. studenoga 2023.

Okvir i poticaj za promjene

Potreba za promjenama u pravnom okviru i procesu vrednovanja studijskih programa pri Sveučilištu u Zagrebu proizlazi iz:

- **novog zakonskog/pravnog okvira** za prostor visokog obrazovanja i znanstvene djelatnosti
  - novi Zakon o visokom obrazovanju i znanstvenoj djelatnosti (NN 119/22)
  - novi Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti (NN 151/22)
  - novi Statut Sveučilišta u Zagrebu

7. SVEUČILIŠNI DAN KVALITETE

- **unutarnje motivacije** za unapređenjem i **većom agilnošću sustava** osiguranja i upravljanja kvalitetom na Sveučilištu u Zagrebu
  - potreba za većom fleksibilnošću studijskih programa, osobito u pogledu bržih i jednostavnijih promjena u izbornim kolegijima
  - jačanje samostalnosti, ali i odgovornosti sastavnica pri osuvremenjivanju akreditiranih studijskih programa te aktivne suradnje sa Sveučilištem
  - pojednostavljivanje i skraćivanje trajanja postupka vrednovanja izmjena i dopuna studijskih programa (bez negativnog utjecaja na kvalitetu).

Novi zakonski okvir i novi Statut Sveučilišta u Zagrebu

Zakon o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti

Članak 6.

- (2) Sustav **vanjskog vrednovanja** kvalitete provodi se vrednovanjem kvalitete [...] u postupku inicijalne akreditacije studija.

Članak 9.

- (3) **Inicijalna akreditacija** studija provodi se u slučaju:
1. uvođenja novoga studija na visokom učilištu
  2. izmjene sunositelja združenog studija

7. SVEUČILIŠNI DAN KVALITETE

3. izmjene mjesta izvođenja studija
4. izmjene jezika izvođenja studija
5. izmjene stručnog ili akademskog naziva ili akademskog stupnja koji se stječe završetkom studija
6. izmjene načina izvođenja studija
7. **izmjene veće od jedne trećine ishoda učenja koji se stječu završetkom modula studija ili studija.**

Članak 12.

- (10) Pri vrednovanju studijskog programa vrednuje se i **usklađenost studijskog programa sa standardom kvalifikacije koji je upisan u Registar Hrvatskog kvalifikacijskog okvira.**

Članak 15.

- (6) Visoko učilište kojemu je u postupku reakreditacije izdano **pismo očekivanja** ne može podnijeti zahtjev za inicijalnu akreditaciju studija prije otklanjanja nedostataka prethodno utvrđenih pismom očekivanja u posljednjoj reakreditaciji.

Članak 31.

- (2) **Agencija [za znanost i visoko obrazovanje]** obavlja sljedeće poslove:
- 1. provodi postupke vanjskog vrednovanja** utvrđene ovim Zakonom

Statut Sveučilišta u Zagrebu

Članak 28.

Senat raspravlja i:

34. odlučuje o studijskim programima

35. odlučuje o pokretanju multidisciplinarnih studijskih programa koji obuhvaćaju više područja

Članak 32.

Vijeće područja:

8. predlaže usklađivanje studijskih programa te koordinira interdisciplinarnu suradnju

Članak 43.

Gospodarski savjet:

- 1. sudjeluje u postupcima unaprjeđenja studijskih programa** i nastavnih procesa na svim studijskim razinama

Članak 47.

(2) Odbor za upravljanje kvalitetom:

- 3. provodi postupak** prethodne procjene i vrjednovanja novih studijskih programa te procjene i vrjednovanja izmjena i dopuna postojećih studijskih programa

Predlagatelj, nositelj i izvoditelji studija

Statut Sveučilišta u Zagrebu

Članak 72.

- (1) **Sveučilište odlukom Senata ustrojava studije neposredno ili na sastavnicama.**
- (2) **Sastavnice samostalno izvode studije u skladu sa studijskim programom.** Ako više sastavnica izvodi studij, odlukom Senata jedna od njih određuje se kao nositelj – koordinator.
- (3) Sveučilište može na temelju sporazuma o suradnji koji odobrava Senat ustrojiti studij zajedno s drugim visokim učilištem ili znanstvenom ustanovom iz zemlje ili inozemstva.

Članak 75.

- (1) Studiji se ustrojavaju prema studijskom programu koji donosi Senat.**
- (2) Studijski program Senatu predlaže sastavnica, uz priloženo mišljenje odgovarajućega vijeća područja.**
- (3) Izvođenje studijskih programa i njihovu kvalitetu nadzire Senat.**

Što uređuje i obuhvaća novi Pravilnik?

Pravilnikom o postupku vrednovanja studijskih programa Sveučilišta u Zagrebu uređuje se:

- postupak inicijalne i interne inicijalne akreditacije studija
- postupak izmjena i dopuna studijskog programa te
- periodično vrednovanje studijskih programa na Sveučilištu u Zagrebu.

Pravilnik obuhvaća:

- sveučilišne i stručne prijediplomske i diplomske te sveučilišne integrirane prijediplomske i diplomske studije
- stručne kratke studije
- sveučilišne poslijediplomske specijalističke studije.

Novosti: Pojmovnik osnovnih pojmova

Pravilnik sadrži Pojmovnik osnovnih pojmova potrebnih za razumijevanje postupka vrednovanja studijskih programa. Njime se postiže:

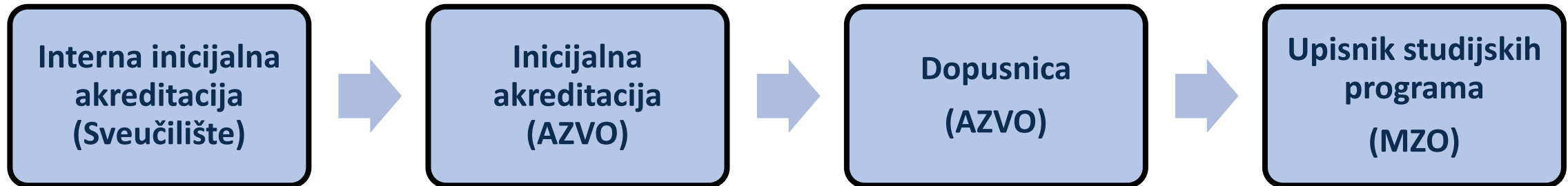
- Pravilnik kao zaokružena cjelina
- smanjenje mogućnosti različitog tumačenja sadržaja i opsega pojmova korištenih u Pravilniku
- lakše razumijevanje i tumačenje odredbi Pravilnika.

Primjeri pojmova:

- modul (smjer) i usmjerenje
- *online* studij i kolegij

Novosti: Inicijalna akreditacija studija

Provodi se:

- u slučajevima opisanima člankom 9. Zakona o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti
- i u slučaju drugih izmjena koje neposredno ili posredno dovode do ostvarenja pretpostavki za inicijalnu akreditaciju

7. SVEUČILIŠNI DAN KVALITETE

Druge izmjene koje neposredno ili posredno dovode do ostvarenja pretpostavki za inicijalnu akreditaciju su:

- promjena strukture studija - trajanja studija u godinama/semestrima i broja ECTS bodova koji se stječu završetkom studija
- promjena predmetnosti studija (iz jednopredmetnog u dvopredmetni ili obrnuto)
- izmjena znanstvenog područja i/ili polja studija
- uvođenje novoga ili brisanje (ukidanje) postojećeg modula (smjera) na studiju ako dovode do izmjene akademskog ili stručnog naziva koji se stječe završetkom studija ili više od jedne trećine ishoda učenja koji se stječu završetkom studija.

Tumačenje Zakona o osiguravanju kvalitete u visokom obrazovanju i znanosti – upute MZO

Novosti: Interna inicijalna akreditacija studija

Interna inicijalna akreditacija studija:

- započinje podnošenjem zahtjeva predlagatelja studija (sastavnice) Sveučilištu
- završava odlukom Senata
- **ne uključuje recenzentski postupak u organizaciji Sveučilišta**

7. SVEUČILIŠNI DAN KVALITETE

Interna inicijalna akreditacija uključuje:

- **ocjenu opravdanosti i svhovitosti studija**
  - usklađenost sa strateškim dokumentima sastavnice i Sveučilišta te potrebama tržišta rada
  - izbjegavanje multipliciranja sličnih studija na Sveučilištu
- **formalnu provjeru potpunosti dokumentacije potrebne za inicijalnu akreditaciju pri AZVO**
- **financijsku analizu izvedbe studija (Odbor za proračun)**
- **provjeru ispunjavanja sveučilišnih kriterija**
  - **kriteriji iz Statuta Sveučilišta u Zagrebu** - postotak izbornosti, organizacija nastave i opterećenje studenta, ispitni rokovi i način provedbe ispita, uvjeti upisa u višu studijsku godinu, završetak studija
  - **kriteriji interdisciplinarnosti za interdisciplinarne studije** – broj i raspored ECTS bodova i nastavnika po poljima, interdisciplinarnost vidljiva iz akademskog ili stručnog naziva

Novosti: Inicijalna akreditacija studija

Inicijalna akreditacija studija:

- provodi se pri AZVO (Akreditacijski savjet)
- **uključuje mišljenje neovisnog stručnog povjerenstva, provjeru zakonskih uvjeta i sustava osiguravanja kvalitete izvedbe studija**
- provodi se kao upravni postupak – rok od tri mjeseca
- **komunikacija predlagatelja studija (sastavnice) prema AZVO vodi se putem Sveučilišta**

Novosti: Dopusnica i upis u Upisnik studijskih programa

Promjene u odnosu na dosadašnji postupak i ingerencije:

- dopusnicu za izvođenje studija izdaje AZVO
- nakon izdane dopusnice, upis u Upisnik studijskih programa pri MZO izvoditelj studija (sastavnica) traži putem Sveučilišta – novi formalni postupak
- **sve izmjene podataka u Upisniku studijskih programa pri MZO šalju se putem Sveučilišta, uključujući i one koje ne zahtijevaju provođenje inicijalne akreditacije (npr. brisanje studija iz Upisnika)**

Novosti: Izmjene i dopune studijskih programa

Izmjene i dopune studijskih programa koje ne podliježu postupku inicijalne akreditacije:

- više se ne mjere udjelom (postotcima) izmijenjenih ECTS bodova, nego vrstom i sadržajem
- dijele se na:
  - **izmjene i dopune u ingerenciji izvoditelja studija (sastavnice)**
  - **izmjene i dopune u ingerenciji Sveučilišta**

Novosti: Izmjene i dopune u ingerenciji izvoditelja studija

Izmjene i dopune u ingerenciji izvoditelja studija (sastavnice):

- provode se putem unutarnjeg sustava osiguravanja kvalitete izvoditelja studija (sastavnice)
- poštuju okvir postavljen Pravilnikom – zajednički sveučilišni obrasci, interni postupak vrednovanja pri izvoditelju studija (sastavnici), odluka stručnog vijeća izvoditelja studija
- obveza vođenja evidencije - registra izmjena i dopuna pri izvoditelju studija (sastavnici)
- **izvještavanje prema Sveučilištu provodi se periodički, svake tri godine**

Izmjene i dopune u ingerenciji izvoditelja studija (sastavnice) su:

1. promjena nositelja kolegija i suradnika na kolegiju
2. promjena naslova kolegija kojim se preciznije opisuje sadržaj
3. promjena semestra u kojemu se kolegij izvodi bez promjene ECTS bodova
4. razdvajanje jednoga dvosemestralnoga u dva jednosemestralna kolegija, bez promjene ECTS bodova
5. spajanje dvaju jednosemestralnih u jedan dvosemestralni predmet
6. uvođenje novih ili ukidanje postojećih izbornih kolegija
7. neizvođenje izbornoga kolegija u grupi izbornih kolegija u novoj akademskoj godini
8. ažuriranje literature

7. SVEUČILIŠNI DAN KVALITETE

9. preraspodjela ECTS bodova (opterećenje studenata) unutar ukupnoga broja na nekom kolegiju
10. preraspodjela broja nastavnih sati za različite oblike nastave unutar broja sati predviđenih za kolegij
11. promjene obveza studenata i načina vrednovanja ishoda učenja
12. poboljšanje zapisa ishoda učenja pojedinih kolegija i ishoda učenja na razini programa bez bitnih izmjena u njihovu značenju
13. izvođenje nastave na stranom jeziku za kolegije koji su akreditirani na hrvatskom jeziku (bez promjene ishoda učenja i sadržaja)
14. osuvremenjivanje kolegija (poboljšanje nastavnih metoda, praćenje najnovije literature i studentskoga uspjeha, usklađivanje sadržaja sa suvremenim spoznajama)
15. prilagodba sustava preduvjeta nužnih za ostvarivanje neke od prethodno opisanih izmjena, ako iste ne utječu na promjenu ulaznih kompetencija za pojedine kolegije.

Novosti: Izmjene i dopune u ingerenciji Sveučilišta

Izmjene i dopune u ingerenciji Sveučilišta:

- provode se putem Odbora za upravljanje kvalitetom
- **uključuju recenzentski postupak u organizaciji Sveučilišta** (1 ili 3 recenzenta izvan Sveučilišta)
  - recenzente može predlagati izvoditelj studija (sastavnica)

Ukoliko se utvrdi potreba, Sveučilište može promijeniti kategorizaciju predloženih izmjena i dopuna u one u ingerenciji izvoditelja studija (sastavnice) ili u one za koje se provodi postupak inicijalne akreditacije.

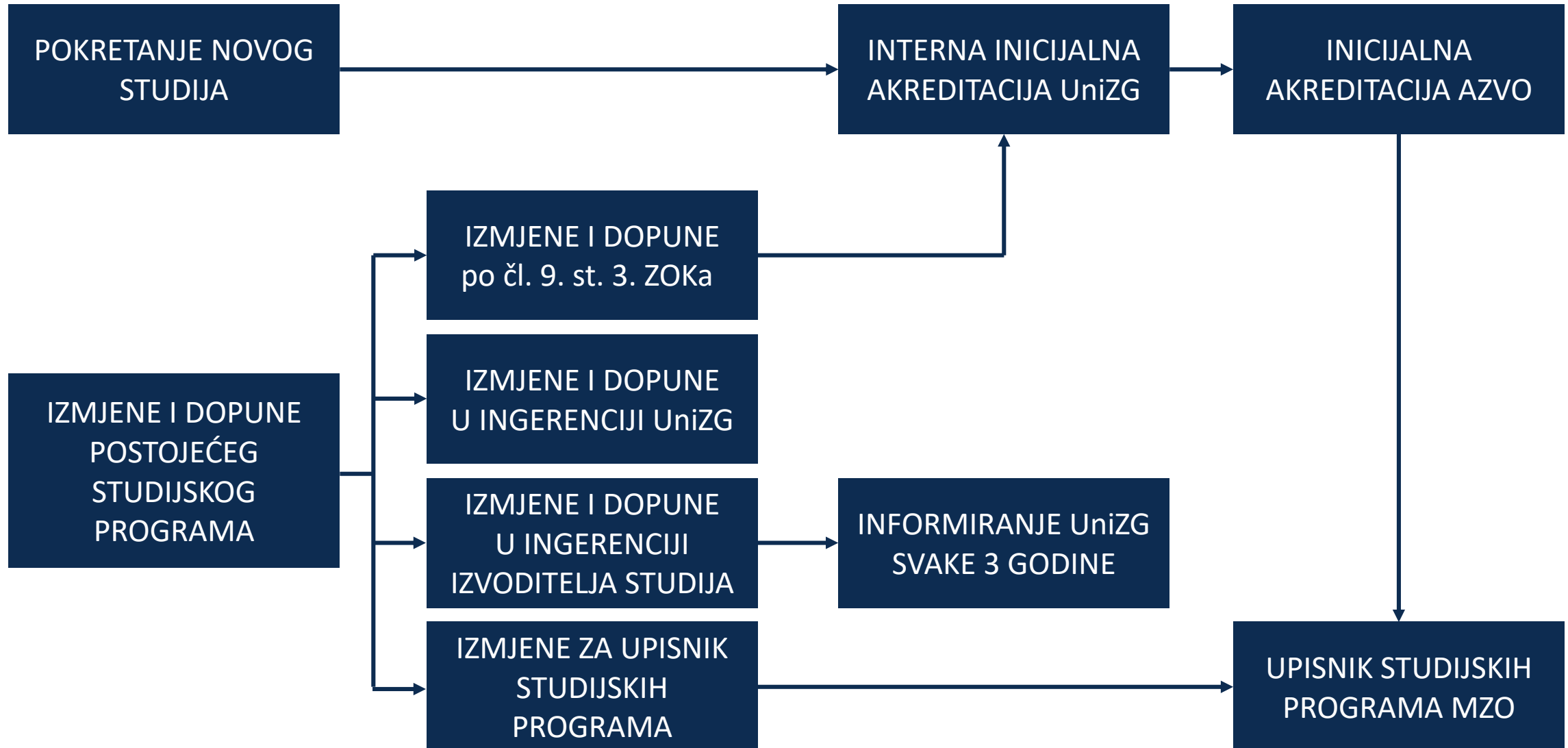
Izmjene i dopune u ingerenciji Sveučilišta su:

1. izmjene i dopune sadržaja pojedinih obveznih kolegija
2. uvođenje novog obveznog kolegija ili uklanjanje postojećeg obveznog kolegija
3. promjene broja ECTS bodova pojedinih obveznih kolegija
4. izmjene ciljeva i ishoda učenja obveznih kolegija
5. izmjene ciljeva i ishoda učenja studijskog programa
6. izmjene strukture programa, kao što je izmjena „klastera“ (bivših modula), izmjena omjera ECTS bodova obveznih kolegija, izbornih kolegija i drugih studijskih aktivnosti studenta).

SHEMA PROCESA

Združeni studiji

Akreditacija združenog studija domaćeg i inozemnog visokog učilišta unutar Europske unije:

- provodi se izravno primjenjujući postupak i standarde koje propisuje Europski pristup osiguravanju kvalitete združenih studija
- združeni studiji mogu se ustrojiti ako su visoka učilišta akreditirana sukladno s Europskim standardima i smjernicama za osiguravanje kvalitete u visokom obrazovanju ili ekvivalentnom standardu kvalitete.